בס"ד

פרשת בא

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הסודות להצלחה שלך

www.yoursuccesstoolbox.com

תוכן העניינים

וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן-בִּנְךָ אֵת... (שמות י, ב) 4

וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה (שמות י, ו) 5

"לְמָתַי יִהְיֶה הָאִישׁ הַזֶּה" 9
וַיֹּאמֶר-לוֹ פַּרְעֹה לֵךְ מֵעָלַי הִשָּׁמֶר לְךָ... (שמות י, כח–כט) 11

וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה מֵאֵת... (שמות יא, ב) 11

משה היה גדול גם בעיני העם... 13

ובכל בני ישראל לא יחרץ כלב... (שמות יא, ז) 14

ולא יתן המשחית לבוא אל בתיכם... (שמות יב, כג) 15

והיה כי ישאלך בנך (שמות יג, יד) 15

ויהי בחצי הלילה והשם היכה כל... 16

ברכת הרב וסיום 17

בס"ד

פרשת בא

שיעורו של הגאון רבי בן ציון מוצפי שליט"א

הזוהר הקדוש כשהביא את הפרשה הזאת אמר, היינו דכתיב, "אשרי העם יודע תרועה".

שאלו המפרשים מדוע מביא הזוהר את הפסוק "אשרי העם יודע תרועה".

◆ **מה קשור "אשרי העם יודע תרועה" ? מה ראש השנה עכשיו ?**

בפרשה הזו יש עוד 3 מכות: ארבה, חושך ומכת בכורות.

ארבה היה בחודש שבט. מדוע ? הקב"ה ריחם על הארבה שיהיה לו מה לאכול.

מכת חושך היתה באדר. מכת בכורות היתה בליל פסח.

הזוהר מרמז על מה שכתוב במשנה. יש שלוש גזירות שמתריעים עליהם אפילו בשבת. שידפון, ירקון וארבה.

על השידפון ועל הירקון, זוהי מכת אלוקים שבאה מלמעלה על השדות, על התבואה ועל הקטניות.

יש שידפון, יש ירקון ויש ארבה.

לישראל לא היה ארבה.

אשרי העם "יודעי תרועה". לא כתוב "שומעי תרועה". העיקר לדעת מה בא לרמז השופר.

עורו ישנים מתרדמתכם. כשיש אחת משלושת הגזירות האלה תוקעים בשופר על מנת לעורר את הלבבות.

> וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן-בִּנְךָ, אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם,
> וְאֶת-אֹתֹתַי, אֲשֶׁר-שַׂמְתִּי בָם; וִידַעְתֶּם, כִּי-אֲנִי השם.
>
> שמות י, ב

תספר באזני בנך ובן בנך. ואח"כ כתוב "וידַעְתֶּם". למה כתוב וידעתם ? אדם מספר מה שהוא יודע. מצוות עשה מדאורייתא פעמיים ביום. בקריאת שמע, "אני ה' אשר הוצאתי אתכם מארץ מצריים." יכוון לזכור יציאת מצריים. בא לומר, אתה "וידעתם", אתה תדע ותאמין, כשתאמין תוכל לספר לילדים שלך.

יש מעשה נורא עם רבינו האר"י, יום אחד היה יושב עם תלמידו ולומד, והנה הגיע איש מאנשי צפת וצועק ששתו צועקת כבר כמה ימים וזה הולך ומחמיר, רבינו האר"י ידע שנכנס בה רוח. רבינו האר"י ידע מי הרוח ולא רצה להתעסק איתו. שלח את ר' חיים ויטל. רבינו האר"י הזהיר את רבי חיים ויטל שאם יגיע הערב שיחזור. כי בלילה אסור להתעסק עם המזיקים. ישב ר' חיים ויטל. רק ראה אותו הרוח שבתוכה הפך פניו. שאל אותו למה אתה הופך פניך ? אין לי רשות להסתכל בך מרב קדושתך. הרוח היה מלא עוונות. אמר לו רבי חיים ויטל תספר לי מה העבירות שעשית. הרוח ספר לו כמה הוא חטא בעבירות חמורות. לא תרצח, לא תנאף, חילול שבת. לא השאיר עבירה שלא עשה. מה עשתה האישה הזאת שנכנסת בה ? היא אישה צדקת. בעלה איש תם וישר. בליל פסח כשהיו יושבים ומספרים ביציאת מצריים, היא היתה אומרת לא יכול להיות זה גוזמה. בגלל שלא האמינה נגזר עליה שיכנס בה הרוח. מאיפה נכנסת ? דרך הדלת לא יכול להיכנס כי יש מזוזה. מהחלון לא יכולתי להיכנס כי זו לא דרך בני אדם להיכנס ולצאת. היה איזה שער בלי מזוזה ומשם נכנסתי. היה חורף היא לקחה אבנים עם גופרית כדי להדליק אש וזה היה רטוב אז לא נדלק. ראתה שלא נדלק קללה אותו והזכירה שמו של השטן, ואז לשטן היה רשות להיכנס ונכנסה הרוח. רבינו האר אמר לו: תדע לך שזה נשמה של רשע גדול ואתה צריך להזהר ממנו שלא יזיק לך. רבינו האר"י שינה ממנהגו. במקום ללכת הביתה אחרי התפילה כדי לישון מעט ולחזור לבית הכנסת ללמוד, ליווה את

רבי חיים ויטל עוד שני רחובות בתוך סימטאות צפת. לרבי חיים ויטל לא היה נעים לשאול את רבינו האר"י מדוע הוא משנה ממנהגו. אמר לו רבינו האר"י, רק תזכור מה שאמרתי לך פעם. שכשאנחנו מברכים ברכת הלבנה אז מקבלים פני שכינה. ויש קדושה גדולה. והשטן מתגרה באדם. מה התקנה לכך ? אחרי ברכת הלבנה צריך לנער את בגדיו 3 פעמים, ויש נוהגים לנער את הטלית. למה ? כי אוחזין החיצונים באדם. כדי שיסתלקו מאיתנו צריך לנער את הבגדים 3 פעמים. רבינו האר"י הלך ורבי חיים ויטאל פתאום רואה כלב שחור גדול. לא יודע מאיפה בא. היה חורף. רבינו חיים ויטאל בא לזוז, והכלב דוחק אותו לקיר. היה בוץ והוא החליק. כשקם ראה שהמעיל שלא היטנף בבוץ. עשה לו תנועת סילוק עם היד. הכלב ברח. אז הבין רבינו חיים ויטאל מה אומר לו רבינו האר"י. אם מראש היה עושה את התנועה הזו עם היד, מראש היה בורח הכלב ולא מתקרב אליו. למדנו מכאן, כמה העניין של יציאת מצריים חשוב ! צריך לדעת באמונה מוחלטת שהיינו במצריים והקב"ה עשה לנו ניסים ונפלאות והוציא אותנו משם.

> ; וַיִּפֶן וַיֵּצֵא, מֵעִם פַּרְעֹה.
>
> שמות י, ו

מה קרה ? באף מכה לא היה "; וַיִּפֶן וַיֵּצֵא, מֵעִם פַּרְעֹה."

לפני מכת הארבה, הקב"ה אמר למשה: אתה הולך לפרעה והוא לא יקשיב ולא יכנע. אז אמר משה, בשביל מה אני צריך ללכת עכשיו לפרעה ? רק להודיע לו שמגיעה מכת ארבה. מיד "ויפן ויצא מעם פרעה". משה לא חיכה לקבל תשובה. ואז פרעה צועק לו: "לא כן לכו נא הגברים ועבדו את השם כי אותה אתם מבקשים." מה זה "ולא כן" ? פרעה מדבר כמו סוחרים. בהתחלה מבקשים מחיר גבוה ואח"כ יורדים. משה רבינו מפרט שהוא רוצה לצאת עם כולם. פרעה אומר "לא כן". הגברים צריכים לעבוד את השם אבל הנשים והילדים לא. מה עונה לו משה רבינו ? "בנערינו ובזקננו נלך". המדרש שואל מה זה מקדים נערים לזקנים ? כל בוקר

בתהילים אנו מזכירים "זקנים ונערים". קודם יש להזכיר את הזקנים. כאן, כיוון שמשה רבינו רוצה שהילדים שלנו ילמדו וידעו תורה כי זה העיקר. אם אין גדיים אין תיישים. זקן כבר התרגל. חנוך לנער ע"פ דרכו גם כי יזקין לא יסור ממנה. החכמה היא להביא את הילדים. פרעה רוצה שהילדים לא ידעו. משה רבינו שם במקום ראשון את הנערים. שאדם ידע, אם הוא הולך לבית הכנסת בנץ ואחר כך שולח את הילד שלו להתפלל עם במבה, לא ככה צריך להיות. אב צריך לוותר על תפילה בנץ אפילו, אם הילד לא יכול לקום בנץ, אל תצער את הילד. אתה אבא שלו תתפלל איתו.

אספר לכם מעשה עם אבא שלי שהשקיע בי הרבה. נולדתי אחרי 5 בנות. אבא היה יתום. הוא היה הבכור והוא חיתן אותן לפניו. בסוף הוא התחתן. אז שנולדתי השקיע בי הרבה. לימד אותי את התפילה. הוא היה מתפלל לפי כוונות הרש"ש. על כל מילה מלא שמות הקודש, כוונות, ייחודים וצירופי שמות והוויות עם מילויים. והוא תמיד בחודש אלול, אי אפשר לדבר איתו מאומה, כי הוא עסוק בהכנות לכוונות של השנה. היה מכין את עצמו חודש שלם, אע"פ שהיה בקיא בכוונות. ראש השנה התפילה יפה, ואחרי זה באו עשרת ימי תשובה ומתפללים רגיל. לפי הרמב"ם את "ובכן" אומרים כל עשרת ימי תשובה. כך היה ראוי להיות. עד היום התימנים הבלדים נוהגים כפי שכתב הרמב"ם. מרן הבית יוסף פסק להתפלל רגיל כדי לא להטריח את הציבור. הגיע ליל כיפור, ואבא לא היה משתמש באור החשמל (כי חברת החשמל עובדים בשבת), והוא חייב את הסידור, כי הכוונות של יום כיפור שונות מהכוונות של ראש השנה. אז היה לו חדר צדדי בבית הכנסת. שם שמה מנורת נפט בגובה העין ואני הייתי עומד לידו. פתאם אני רואה שהוא אומר "ובכן". חשבתי שזה סידור של ראש השנה, אני הופך את הדפים אחורה, הוא הרגיש, סגר את הסידור שלו ובא להתפלל איתי מילה במילה את כל התפילה. יום אחד באמצע השנה הייתי עייף ולא יכולתי להתפלל, ואז הוא אמר לי, "אתה יודע כמה טורח טרחתי. כמה כוונות וותרתי בליל כיפור כדי שאתה תתפלל. צריך לשים

לב על הילדים שיתפללו. לכן, **בנערינו ובזקנינו**....אם אין לנו ילדים שעובדים את השם איך יהיה דור ההמשך ?

אז אמר לו **לֹא כֵן, לְכוּ-נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת-יְקֹוָה–כִּי אֹתָהּ, אַתֶּם מְבַקְשִׁים; וַיְגָרֶשׁ אֹתָם, מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה.** ומה היה אחר כך, אומר הרמב"ן, לפניו לא היה כמוהו ואחריו לא יהי כן. אומר הרמב"ן, יש 800 מיני חגבים ואף אחד לא מגיע למצרים מאז מכת הארבה. הארבה מגיע למצריים עושה "אחורה פנה" "קדימה צעד". עד היום אין ארבה במצרים.

ומה היה עם הארבה ? תשמעו מה אומר המדרש.

ר' נחמיה מה אמר ? היה 13 מינים משונים בארבה הזה. פיו של הארבה היה סתום והורג. עם הלשון הורג אנשים. ריחו, היה יוצא ממנו ריח רע, היה נודף למרחוק. שיניו היו מברזל. והם היו כמה מינים:

- ארבה.
- סולען.
- חרגול.
- צלצל-משמיע שריקות שהאזניים היו מצלצלות מהקולות שלו.
- חגב
- ילק-מלקק הכל.
- חסיל-מחסל.
- גזם-גוזם גם את העצים.
- חנאל-אוסף ציוד, מקפל את כל הציוד והולך.

שיניים מברזל והקרניים שלו של שור, חזקות כמו שור. מנגח את הבתים והעצים. שובר את החלונות. מרסק הכל.

כנפיו כמו כנפי הנשר. הגמרא אומרת, ירדו 7 מינים וכיסו אחד על השני, עד שלא ראו סנטימטר מהאדמה. השמיים, הארץ העצים הכל מכוסה בארבה.

כפות ידיו של אריה.

עיניו עיני עגל.

צווארו של סוס.

ליבו לב אדם.

גבו כמו דג.

הזנב היה זנב של נחש.

ירך של גמל.

שוק שהיה מסור, לכן, היה מנסר את העצים.

והיה לו שריון שעליו כתוב אות ח'. ללמדך שהוא מחילו של הקב"ה.

כך עשה הארבה שמות.

למה שמו ארבה ? מכיוון שלא הולך פחות מ50 מליון בגדוד אחד.

בהתחלה אכלו את מה שיש על הסלעים, אח"כ את מה שהיה על העצים. אפילו את הבגדים של המצרים היו אוכלים. היה מצרי יוצא עם בגדים מגיע הביתה בלי בגדים.

"למחר יהיה האות הזה"

מכאן, שהארבה לא עבד בשבת. **"אות היא לעולם, כי ששת ימים עשה ה' את השמיים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש".**

צורת ח' על הבטן זה חגב, וזה סימן של ארבה טהור. מה הסוד של הארבה ? למה היו 8 מינים ? אומר רבינו האר"י, ארבה גימטריא 208, גימטריא יצחק. 8 הוויות. כל המכות שמשו גם בשבת. הארבה לא עבד בשבת. בא הארבה והיה בו ממידת קונו שנח בשבת. לכן, פרעה לא יכל לסבול ששומרים שבת. אצלו, צריך לעבוד כל הזמן. לכן, לא יכל לסבול את הארבה. פרעה רצה עבודה עבודה. פתאם הארבה נח בשבת. לא יכל לסבול, לכן אמר "הסר את המוות הזה." הערב רב לא יכולים לסבול את השבת. איך תדע מי הערב רב ? לא יכולים לשמור שבת. חייבים לחלל שבת. חס ושלום.

אח"כ היה חושך.

למה היה חושך ?

מפני שהיו רשעי ישראל לא רוצים לצאת. הם היו אומרים למשה רבינו תשאיר אותנו פה. הם היו ערב רב. אמר הקב"ה, עכשיו יגידו המצרים כשם שאלה מתים גם ישראל מתים. מה עשה הקב"ה ? הביא חושך. 3 ימים היה חושך שלא ראו איש את אחיו. 3 ימים "לא קמו איש מתחתיו". המצרים, 3 ימים לא יכלו לזוז, קפאו 72 שעות. היה צועד השתתק. 3 ימים היה חושך ו3 ימים "וימש חושך", והשביעי השאיר אותו הקב"ה לשביעי של פסח, שהמצרים זורקים עליהם חיצים ובליסטראות, והנחשים באו מהמדבר על ישראל. מה עשה הקב"ה ? חושך.

הרב פלאג'י, בנו של רבי חיים פלאג', נפטר בי"ז לחודש שבט, קדוש ונורא, חיבר למעלה מ 100 ספרים, לא היה תלמיד חכם בעולם שלא התכתב איתו. היו לו 3 בנים. הגדול אברהם, כתב 21 ספרים. השני יצחק פלאג'י כתב 10 חלקים על שלחן ערוך "יפה ללב". והשלישי קרא לו יוסף. הוא גם חיבר ספרים. היה להם מנהג שכל שבת פרשת "בשלח" היו באים לבקר את הרב. אשת הרב היתה מכינה להם עוגות ופיצוחים ושתיה. והנה שנה אחת הגיע חכם אחד עם פמלייתו בשבת בא. מדוע הוא הקדים ? "מצווה בו יותר מבשלוחו". כביכול "בא" לפני "בשלח".

הרב חיד"א מספר על רשע אחד שמערבב בגבינות הכשרות גבינות לא כשרות ואיים על הרב חיד"א שיתן לו תעודת כשרות. איים עליו שאם לא יכתוב לו את התעודה יזרוק אותו לים. בא להרים אותו ולזרוק אותו. לקח הרב חיד"א דף וכתב לו תעודה יפה, אבל בניסוח רמז שיש בעייה עם התעודה. הרב חיד"א נתן לו את התעודה שיתן לרב של העיר. הרשע קבל את המכתב והלך איתו לרב. הרב של העיר הבין לפי הכתב: "חרצחון יהון אסירים". חרצחון בארמית זה מתניים. את החגורות צריך לקשור. בלשון הקודש חריצים זה גבינה. אמר לו הרב: איך הוצאת את המכתב מהרב ? מי היה איתך ? הייתי לבד. הא נבל כך וכך עשית. שם אותו במאסר.

וַיֹּאמֶר-לוֹ פַּרְעֹה, לֵךְ
מֵעָלָי; הִשָּׁמֶר לְךָ, אַל-תֹּסֶף רְאוֹת פָּנַי–כִּי בְיוֹם רְאֹתְךָ
פָּנַי, תָּמוּת. כט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, כֵּן דִּבַּרְתָּ: לֹא-אֹסֵף עוֹד, רְאוֹת פָּנֶיךָ.

שמות י, כח–כט

◆ **מה זה "לך מעלי אל תוסף אלי דבר עוד...לא אוסיף עוד ראות פניך.." ?**

אומר האלשייך, משה רבינו ידע ברוח הקודש שהוא עומד לבשר לו את מכת בכורות. ידע שלא יראה אותו יותר.

וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ, וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ, כְּלֵי-כֶסֶף, וּכְלֵי זָהָב.

שמות יא, ב

הרשב"ם שואל את השאלה שכולם שואלים. אם הגברים בקשו והנשים בקשו אז לשון שאלה ואסור לגזול מגוי. אבידת הגוי מותרת. גזילת הגוי אסורה. הוא מתרץ ש"וְיִשְׁאֲלוּ" לא מלשון שאלה. אלא שאמר לו שיבקשו "תן לי מתנה". והקב"ה נתן בליבם כן לתת והם נתנו את זה במתנה ולא בהשאלה.

כְּשַׁלְּחוֹ-כָּלָה, גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ אֶתְכֶם מִזֶּה. ב דַּבֶּר-נָא, בְּאָזְנֵי הָעָם; וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ, וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ, כְּלֵי-כֶסֶף, וּכְלֵי זָהָב.

◆ **מה זה גרש וישאלו ?**

יש כלל בשלחן ערוך, שאם למשל מוכר רוצה למכור כלי, והמוכר רוצה 1000 שקלים, והקונה רוצה ב 700. אם המוכר אמר "בסדר, אני מסכים עם מה שאמרת". אז הולכים לפי המחיר הזה שהסכים עליו המוכר. אבל אם הקונה אמר "בסדר". אז הקונה נכנע. אז תלוי מי הוא שחזר. כאן, הקב"ה אמר **"כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה"**. פרעה טוען אתם הייתם פה 210 חסר 190. המדרש אומר דבר נפלא. איך ירדו 190 שנה? אברהם ושרה סבלו ייסורים שלא היה להם ילדים, שרה עד גיל 90 ואברהם עד גיל 100. אז 100 של אברהם ו 90 של שרה נהיה 190. כל צדיק עולם בפני עצמו. הקב"ה הוריד להם מהגלות של מצריים 190 שנה. פרעה הוא "גרש יגרש". למה ? יבוא השר של מצריים ויאמר "אתה כתבת בתורה, שהם צריכים להיות פה 400 שנה. אז שישארו במצרים 400 שנה." אז גם כאן, פרעה הוריד את המחיר (**גָּרֵשׁ יְגָרֵשׁ** -פרעה יגרש, דהיינו הסכים להפחתה של השנים) לכן זה תופס לפי ההלכה.

דַּבֶּר-נָא, בְּאָזְנֵי הָעָם; וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ, וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ, כְּלֵי-כֶסֶף, וּכְלֵי זָהָב.

אמרה הגמרא, **"שלא יאמר אותו צדיק"**. מי זה ? אברהם אבינו. **"ועבדום ועינו אותם"** קיים בהם. **"ואחרי כן יצאו ברכוש גדול"** לא קיים בהם ? אז מה רק כדי שאברהם אבינו לא יגיד למה בני לא יצאו עם רכוש גדול אז צריך ש" **דַּבֶּר-נָא, בְּאָזְנֵי הָעָם**; וְיִשְׁאֲלוּ אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ, וְאִשָּׁה מֵאֵת רְעוּתָהּ, כְּלֵי-כֶסֶף, וּכְלֵי זָהָב." ? וזה שהקב"ה כתב בתורה, זה לא חשוב. הקב"ה אומר בגלל אברהם אבינו, והוא בעצמו כתב בתורה. אז מה העניין של "דבר נא באוזני העם" בשביל אברהם אבינו ? אלא שישראל עצמם כבר היו מוכנים לוותר על הרכוש. "רק תן לנו לצאת מפה. איזה עינויים וצער. רק תן לנו לצאת". אז בא פרעה ואומר ישראל מוותרים על

הרכוש, ואז בא הקב"ה ולא מוותר בשביל ההבטחה לאברהם אבינו. לכן כתוב, "דבר נא"...ואז אמרו ישראל, לכבוד אברהם אבינו אנחנו מוכנים.

◆ מה זה "רעהו ואישה מאת שכנתה" ?

כלל ידוע הוא שאם בן אדם מבקש ממך כסף או כלים והוא עני מרופט אתה אומר איך אתן לו ? אבל אם בא אדם עם רכב מפואר ומלובש בכבוד אז אתה עונה לו. גם כאן, קודם העניים ישאילו מהעשירים של ישראל ואז עם הבגדים האלה ישראל הלכו לבקש מהמצרים והמצרים נתנו להם.

שאלו המפרשים, איך קרה למצרים שהם נתנו את הסחורה וגם מתו ? הרי אין אדם גם מת וגם משלם. האדם או משלם או מת.

המצרים העבידו את ישראל, העבידום בחומר ובעבודה קשה. ולכן, המצרים התחייבו מיתה כי כל הנוגע בישראל כאילו נוגע בבבת עינו של הקב"ה. אבל הכסף שהם צריכים לתת זה פיצוי עבור אברהם אבינו.

> **משה היה גדול גם בעיני העם וגם בעיני מצריים.**

ידוע שיש אדם שבעיני החכמים הוא נחשב. הפשוטים לא מתרשמים ממנו כי הוא לבוש פשוט. אף על פי שתורה יש בו. מי נמשך אחריו ? החכמים. ויש הפוך יודע לספר סיפורים ותורה אין בו. החכמים לא נמשכים אחריו. עמי הארץ נוהים אחריו. כמו שכתב רבי חיים מוולוז'ין. בתקופתו של ר' חיים מוולוז'ין היה איש אחד פשוט שהקהילה החזיקה ממנו כחכם בגלל שהיה לו לוח שנה בכיס. אז כל מי שרצה לדעת וורצייט היה בא אליו והיה מוציא לוח ואומר להם. מתי יהיה פסח היה אומר להם. עד שהוא האמין שהוא גדול הדור. יום אחד הכפרי הזה הגיע לישיבה של ר' חיים מוולוז'ין, רואה ארון מלא ספרים. שואל מה זה ? תלמוד בבלי. וואו. מה זה..? שלחן ערוך. אז הוא הבין שהוא עם הארץ. גם כאן משה רבינו היה גדול לא רק בעיני פרעה, אלא גם בעיני העם וגם בעיני המצרים. משה רבינו היה בקיא בכל.

> **ובכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו**
>
> שמות יא, ז

מה העניין של הכלבים בליל פסח. הגמרא אומרת שאפשר לחלק את הלילה ל שלושה חלקים, כל חלק ארבע שעות. הגמרא במסכת ברכות אומרת, משמרה ראשונה-חמור נוער, משמרה שניה-כלבים צועקים, משמרה שלישית-תינוק יונק משדי אימו ואישה מספרת עם בעלה. משתיים עד שש, תינוק יונק ואישה מספרת עם בעלה. אז מתי הכלבים צועקים ? שעתיים לפני חצות ושעתיים אחרי חצות.

◆ הנס הגדול היה שהכלבים לא צעקו באותו הלילה. למה לא צעקו באותו הלילה ?

הגמרא אומרת כך: אם ראית כלבים צוחקים תדע שאליהו הנביא בא לעיר, כי נולדו תינוקות, ואם ראית כלבים מיללים אז המלאך ההוא בא לרמאאלה. בעלי החיים מרגישים ורואים את מלאכי החבלה לכן, הם מיללים. בליל פסח במצרים בא המשחית לנגוף את מצרים אז הכלבים צריכים לילל והקב"ה ירד בעצמו, "אני ולא

מלאך אני ולא שרף" וירדו איתו רבבות מלאכים, אז הכלבים התבלבלו. מה זה גם הקב"ה וגם ההוא, אז החליטו להיות מהאו"ם, החליטו לשתוק.

> **ולא יתן המשחית לבוא אל בתיכם לנגוף**
>
> שמות יב, כג

◆ **בוודאי. מה החידוש ?**

בכל המכות ישראל לא סבלו.

הגאון מוילנא מקשה את הקושיה הזאת ומתרץ תירוץ נפלא. אפילו מי שהגיע מישראל זמנו למות מוות טבעי באותו לילה לא מת. למה ? כדי שלא יגידו המצרים הנה מת איש מישראל. כך שאפילו אחד מישראל לא מת באותו לילה.

> **והיה כי ישאלך בנך**
>
> שמות יג, יד

הגמרא אומרת, זו בשורה טובה. למה ? אלא, מכאן, שבישר אותם שיהיה להם גם בני בנים. הגמרא אומרת, בני בנים הרי הם כבנים. הרב זית רענן, עליו השלום, כותב, שמכאן למדנו, בשלחן ערוך מובא שאבא חייב ללמד את בנו תורה. ואם הוא לא יודע ללמד את הבן שלו תורה, עליו לשכור רב שילמד את הבן שלו תורה. ואם האבא אין לו כסף, ולסבא יש כסף, מחייבים את הסבא, כופים את הסבא לשלם כיוון שבן הבן הוא כמו בן.

> **ויהי בחצי הלילה והשם היכה כל בכור בארץ מצריים.**

כל מקום שכתוב "והשם" הכוונה השם ובית דינו. וה' פקד את שרה. הוא ובית דינו. ולמה חצי הלילה ? היה שמש כצהריים. הגמרא אומרת שהחצי השני, אולי הלילה הזה, בעזרת ה', תהיה גאולה. רבינו האר"י כותב, שביום שיבוא המשיח השמש תזרח בלילה כמו בצהרי תמוז. בלילה הזה היה אור. ולמה היה אור ? באותו לילה הם נימולו. הרי ישראל לא רצו למול. ריח הבשר נדף בכל מצרים. טעם גן עדן היה בבשר. בקשו ישראל, "תן לנו". אמר להם, "תמולו אתן לכם". איך מלו 60 ריבוא ? משה היה חותך את העורלה. העמיד אותם במסדר 600,000 גברים. משה חותך, אהרון פורע ויהושוע מוצץ את הדם. צריך גם מילה, גם פריעה וגם מציצת הדם. וזה לילה. ומילה שנעשתה בלילה לא כשרה. לכן, הקב"ה הוציא את השמש.

✦ ✦ ✦

יהיה רצון שיהיה קץ לצרותינו. תחילה וראש לפדיון נפשנו.
ותזכו שיהיה לכם חיים טובים ומאושרים.

לעילוי נשמת יקירנו האהוב
אפרים שמעון (אפי) אריאל ז"ל
בן עוזיהו מרדכי וסיגל
שייבדלו לחיים טובים וארוכים
ת.נ.צ.ב.ה
יהי זכרו ברוך.

רשימות

רשימות

הסודות להצלחה שלך

לתת, לאהוב, לצמוח

www.yoursuccesstoolbox.com

סרקו לאתר

לכל החוברות באתר